

Презиме и име _____ број индекса _____

1. (15 поена) Решити матричну једначину

$$3XB^T + XA = B,$$

при чему је $A = \begin{bmatrix} -2 & 1 & 24 \\ -6 & -2 & 9 \\ 4 & 4 & 4 \end{bmatrix}$ и $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \\ -8 & -3 & -1 \end{bmatrix}$.

2. Дата је права $q: \begin{cases} 2x - y + z + 2 = 0 \\ x + y + 2z - 3 = 0 \end{cases}$ и тачка $M(1, 2, 1)$.а) (5 поена) Одредити једначину праве p која садржи тачку M и паралелна је правој q .б) (5 поена) Одредити једначину равни коју одређују праве p и q .

3. Дата је функција

$$g: x \mapsto \sin^2 2x.$$

а) (5 поена) Одредити Маклоренов полином четвртог степена функције g .

б) (5 поена) Израчунати:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{g(x) - 4x^2}{e^{3x^4} - 1}.$$

4. (15 поена) Испитати ток и скицирати график функције

$$f: x \mapsto \frac{x^2}{\sqrt{x^2 + 3x}}.$$

НАПОМЕНА: Писмени испит траје 2h и 15min. Првих сат времена није дозвољено напуштање учионице. Забрањен је разговор међу студентима као и употреба калкулатора, мобилних телефона и осталих средстава за комуникацију.

Са мање од 25 поена писмени испит није положен, а услов за усмени испит (уз положен писмени испит) је најмање 30 поена из предиспитних обавеза (писмени испит + активност).

Презиме и име _____ број индекса _____

1. (15 поена) Нека је

$$\mathcal{A} = \{x + y\sqrt{3} \mid x, y \in \mathbb{Q}, (x, y) \neq (0, 0)\}$$

и $a \star b = a \cdot b$, за $a, b \in \mathcal{A}$. Испитати да ли је $(\mathcal{A}, \star)$ група.

2. Дате су тачке $A(1, 1, 1)$, $B(0, 2, 2)$, $C(1, 3, 0)$ и $M(7, 3, -2)$.

а) (5 поена) Одредити једначину равни α која садржи тачке A , B и C .

б) (5 поена) Одредити координате тачке N која је симетрична тачки M у односу на раван α .

3. Дата је функција

$$h: x \mapsto \cos(1 - \cos x).$$

а) (5 поена) Одредити Маклоренов полином четвртог степена функције h .

б) (5 поена) Израчунати:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - h(x)}{\ln(1 + x^4)}.$$

4. (15 поена) Испитати ток и скицирати график функције

$$f: x \mapsto (x - 3)e^{\frac{1}{x-3}}.$$

НАПОМЕНА: Писмени испит траје 2h и 15min. Првих сат времена није дозвољено напуштање учионице. Забрањен је разговор међу студентима као и употреба калкулатора, мобилних телефона и осталих средстава за комуникацију.

Са мање од 25 поена писмени испит није положен, а услов за усмени испит (уз положен писмени испит) је најмање 30 поена из предиспитних обавеза (писмени испит + активност).

Презиме и име _____ број индекса _____

1. (15 поена) У зависности од реалног параметра a решити систем

$$\begin{cases} 3x - y - az = a - 1 \\ 2x + y - az - u = 4 \\ x + 3y - 2z - 2u = 7 \end{cases}.$$

2. Дате су праве $p: \frac{x-1}{2} = \frac{y+7}{-1} = \frac{z-5}{1}$ и $q: \begin{cases} x + y + z + 1 = 0 \\ x + 2y + 3z - 2 = 0 \end{cases}$ и тачка $N(1, 0, -1)$.а) (5 поена) Одредити једначину равни α коју одређују праве p и q .б) (5 поена) Одредити нормалну пројекцију тачке N на раван α .3. (10 поена) Одредити тачке нагомилавања низа (a_n) чији је општи члан

$$a_n = (-1)^n \left(\frac{3n-2}{3n} \right)^{2n} + \frac{n}{\sqrt{n^2+1}} \sin \frac{n\pi}{2}.$$

4. (15 поена) Испитати ток и скицирати график функције

$$f: x \mapsto \frac{x^2}{\sqrt[3]{x^3-1}}.$$

НАПОМЕНА: Писмени испит траје 2h и 15min. Првих сат времена није дозвољено напуштање учионице. Забрањен је разговор међу студентима као и употреба калкулатора, мобилних телефона и осталих средстава за комуникацију.

Са мање од 25 поена писмени испит није положен, а услов за усмени испит (уз положен писмени испит) је најмање 30 поена из предиспитних обавеза (писмени испит + активност).

Резултати I групе

$$1. A = \begin{bmatrix} -2 & 1 & 24 \\ -6 & -2 & 9 \\ 4 & 4 & 4 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \\ -8 & -3 & -1 \end{bmatrix}.$$

У датој матричној једначини $3XB^T + XA = B$ извучимо X са леве стране: $X(3B^T + A) = B$. Када ову једнакост помножимо са $(3B^T + A)^{-1}$ са десне стране добијамо решење матричне једначине

$X = B(3B^T + A)^{-1}$. Даље, приликом израчунавања претходног израза добијамо

$$B^T = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -8 \\ 2 & 1 & -3 \\ -1 & -1 & -1 \end{bmatrix}, \quad 3B^T + A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}, \quad \det(3B^T + A) = 1, \quad (3B^T + A)^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix},$$

$$\text{што коначно даје } X = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \\ -8 & -3 & -1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -7 & 5 & -1 \end{bmatrix}.$$

$$2. q: \begin{cases} 2x - y + z + 2 = 0 \\ x + y + 2z - 3 = 0 \end{cases}, M(1, 2, 1)$$

а) Вектор правца праве q можемо добити као $\vec{v}_q = (2, -1, 1) \times (1, 1, 2) = (-3, -3, 3)$. До овог резултата може се доћи и решавањем система од 2 једначине равни којима је права q задата. Како је $p \parallel q$, можемо узети да је $\vec{v}_p = -\frac{1}{3}(-3, -3, 3) = (1, 1, -1)$ и $M \in p$, па је $p: \frac{x-1}{1} = \frac{y-2}{1} = \frac{z-1}{-1}$.

б) Прво треба да одредимо једну тачку Q са праве q . Фиксирамо једну координату, нпр. $x = 0$ и из система нађимо друге 2: $Q(0, \frac{7}{3}, \frac{1}{3})$. За вектор нормале на раван ћемо узети $\vec{n}_\alpha = 3\vec{v}_p \times \overrightarrow{MQ}$ (јер је $M \in p$, а $Q \in q$): $\overrightarrow{MQ} = (-1, \frac{1}{3}, -\frac{2}{3})$, па је $\vec{n}_\alpha = 3(1, 1, -1) \times (-1, \frac{1}{3}, -\frac{2}{3}) = 3(-\frac{1}{3}, \frac{5}{3}, \frac{4}{3}) = (-1, 5, 4)$ (овде смо све множили са 3 да не бисмо имали разломке). Остаје да одредимо једначину равни α која има вектор нормале $\vec{n}_\alpha$ и садржи тачку M : $\alpha: -1 \cdot (x-1) + 5(y-2) + 4(z-1) = 0$, тј. $\alpha: -x + 5y + 4z - 13 = 0$.

$$3. g: x \mapsto \sin^2 2x$$

а) *I начин.*

Искористимо познат Маклоренов развој $\sin 2x = \frac{2x}{1!} - \frac{(2x)^3}{3!} + o(x^4)$:

$$\sin^2 2x = \left(\frac{2x}{1!} - \frac{(2x)^3}{3!} + o(x^4) \right)^2 = 4x^2 - \frac{16}{3}x^4 + o(x^4)$$

(овде члан $\frac{16}{3}x^4$ „улази“ у $o(x^4)$). Тражени Маклоренов полином је $M_4(x) = 4x^2 - \frac{16}{3}x^4$.

II начин.

$\cos 4x = 1 - \frac{(4x)^2}{2!} + \frac{(4x)^4}{4!} + o(x^4) = 1 - 8x^2 + \frac{128x^4}{3} + o(x^4)$ кад $x \rightarrow 0$. Искористимо тригонометријску формулу $\sin^2 2x = \frac{1 - \cos 4x}{2}$, па имамо $\sin^2 2x = \frac{1 - (1 - 8x^2 + \frac{128x^4}{3})}{2} + o(x^4) = 4x^2 - \frac{16}{3}x^4 + o(x^4)$ кад $x \rightarrow 0$, па је тражени Маклоренов полином $M_4(x) = 4x^2 - \frac{16}{3}x^4$.

III начин.

Зadataк се може урадити и преко Маклоренове формуле израчунавањем извода $g'(x)$, $g''(x)$, $g'''(x)$ и $g^{IV}(x)$. Честа грешка је била већ приликом тражења првог извода: како је $g(x) = (\sin 2x)^2$ имамо да је $g'(x) = 2 \sin 2x \cdot (\sin 2x)' = 2 \sin 2x \cdot 2 \cos 2x$. Израчунавање осталих извода се значајно поједностављује ако овде искористимо тригонометријску формулу за двоструки угао: $g'(x) = 2 \sin 4x$.

б) Из развоја експоненцијалне функције имамо $e^{3x^4} = 1 + 3x^4 + o(x^4)$ кад $x \rightarrow 0$, па је тражени лимес:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{g(x) - 4x^2}{e^{3x^4} - 1} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{16}{3}x^4 + o(x^4)}{3x^4 + o(x^4)} = -\frac{16}{9}.$$

4. $f : x \mapsto \frac{x^2}{\sqrt{x^2+3x}}$

1. $D_f = (-\infty, -3) \cup (0, +\infty)$.

2. $f(x) > 0, \quad \forall x \in D_f$. Како $0 \notin D_f$ нема ни нуле, ни пресек са y -осом.

3. функција није ни парна, ни непарна, ни периодична.

4. $\lim_{x \rightarrow -3^-} \frac{x^2}{\sqrt{x^2+3x}} = +\infty \Rightarrow$ права $x = -3$ је вертикална асимптота.

$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2}{\sqrt{x^2+3x}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x\sqrt{x}}{\sqrt{x+3}} = 0 \Rightarrow$ права $x = 0$ није вертикална асимптота.

$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{\sqrt{x^2+3x}} = +\infty, \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{\sqrt{x^2+3x}} = +\infty \Rightarrow$ функција нема хоризонталних асимптота.

Кад $x \rightarrow \pm\infty$ имамо $f(x) = \frac{x^2}{|x|} \cdot (1 + \frac{3}{x})^{-1/2} = |x|(1 - \frac{3}{2x} + o(\frac{1}{x}))$.

Кад $x \rightarrow -\infty$: $f(x) = -x(1 - \frac{3}{2x} + o(\frac{1}{x})) = -x + \frac{3}{2} + o(1) \Rightarrow y = -x + \frac{3}{2}$ је лева коса асимптота.

Кад $x \rightarrow +\infty$: $f(x) = x(1 - \frac{3}{2x} + o(\frac{1}{x})) = x - \frac{3}{2} + o(1) \Rightarrow$ права $y = x - \frac{3}{2}$ је десна коса асимптота.

5. $f'(x) = \frac{x^2(x + \frac{9}{2})}{(x^2 + 3x)^{\frac{3}{2}}}$

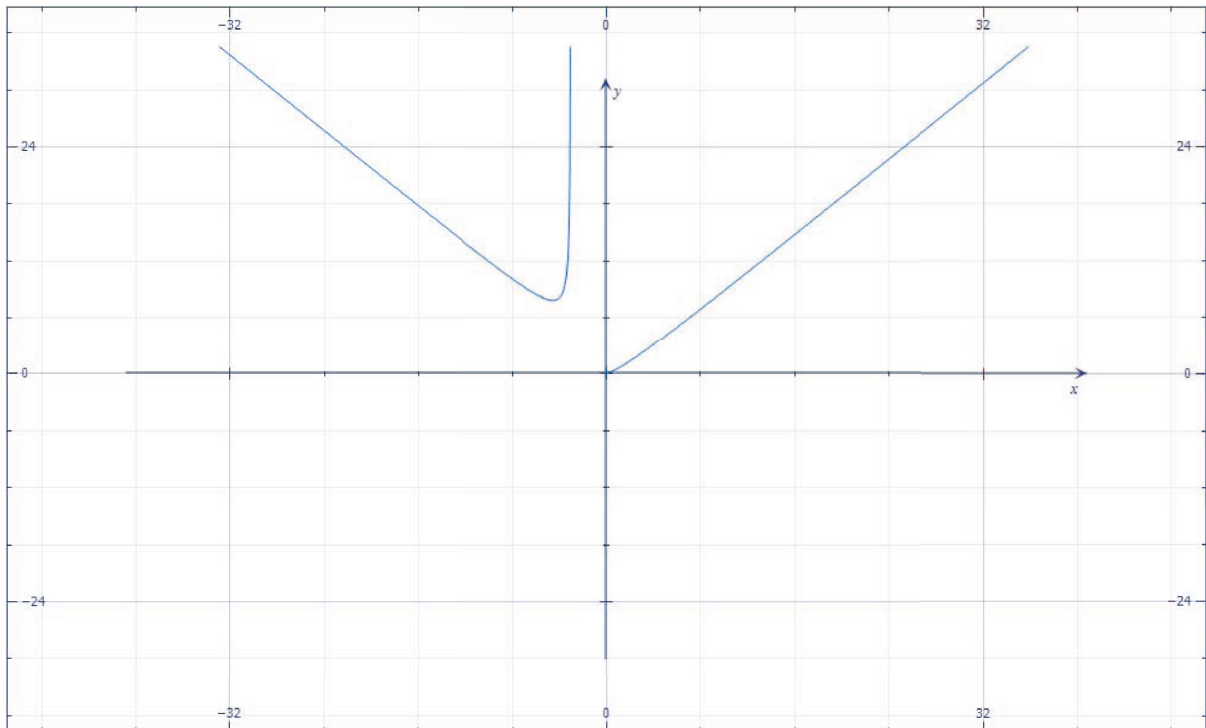
$f'(x) > 0 \Leftrightarrow x \in (-\frac{9}{2}, -3) \cup (0, +\infty)$, те функција $f(x)$ расте на интервалу $(-\frac{9}{2}, -3)$ и на $(0, +\infty)$.

$f'(x) < 0 \Leftrightarrow x \in (-\infty, -\frac{9}{2})$, те функција $f(x)$ опада на интервалу $(-\infty, -\frac{9}{2})$.

Локални минимум је тачка $M(-\frac{9}{2}, \frac{9}{2}\sqrt{3})$.

6. $f''(x) = \frac{\frac{27}{4}x^2}{(x^2 + 3x)^{\frac{5}{2}}} > 0, \quad \forall x \in D_f$, те је функција конвексна ($\cup$) на интервалу $(-\infty, -3)$ и на интервалу $(0, +\infty)$.

Превојних тачака нема.

Резултати II групе

1. Овај задатак је веома сличан са 1. задатаком са вежби из Алгебарских структура или 1.33.

$$A = \{x + y\sqrt{3} \mid x \in \mathbb{Q}, y \in \mathbb{Q}, (x, y) \neq (0, 0)\}, a \star b = a \cdot b.$$

1° Проверимо прво затвореност. Нека је $a = x + y\sqrt{3}$ и $b = v + w\sqrt{3}$. Тада је

$$a \star b = (x + y\sqrt{3}) \cdot (v + w\sqrt{3}) = xv + xw\sqrt{3} + yv\sqrt{3} + 3yw = (xv + 3yw) + (xw + yv)\sqrt{3},$$

па како из $x, y, v, w \in \mathbb{Q}$ следи и $xv + 3yw \in \mathbb{Q}$ и $xw + yv \in \mathbb{Q}$ и како $a, b \neq 0 \Rightarrow a \cdot b \neq 0$, добијамо да је и $a \star b \in A$, тј. да је операција $\star$ затворена у скупу A .

2° На основу чињенице да је множење реалних бројева асоцијативно следи и да је операција $\star$ асоцијативна у скупу $A \subset \mathbb{R}$.

3° Неутралан елемент је $e = 1$ јер важи $1 \star a = 1 \cdot a = a$ и $a \star 1 = a \cdot 1 = a$. Овај елемент припада скупу A јер га можемо записати као $e = 1 + 0 \cdot \sqrt{3}$, а $1, 0 \in \mathbb{Q}$.

4° Потражимо инверзан елемент за $a = x + y\sqrt{3}$. Нека је инверзан елемент $a' = z + t\sqrt{3}$. Тада треба да важи $a \star a' = a' \star a = e$ (где је e неутралан елемент који смо добили у претходној тачки, тј. $e = 1$), па добијамо једначину

$$(x + y\sqrt{3}) \cdot (z + t\sqrt{3}) = (z + t\sqrt{3}) \cdot (x + y\sqrt{3}) = 1.$$

Одавде за $(x, y) \neq (0, 0)$ добијамо да је

$$z + t\sqrt{3} = \frac{1}{x + y\sqrt{3}} = \frac{1}{x + y\sqrt{3}} \cdot \frac{x - y\sqrt{3}}{x - y\sqrt{3}} = \frac{x - y\sqrt{3}}{x^2 - 3y^2} = \frac{x}{x^2 - 3y^2} + \frac{-y}{x^2 - 3y^2}\sqrt{3}.$$

Из чињенице да су $x, y \in \mathbb{Q}$ следи да је $x^2 - 3y^2 \neq 0$ (из $x^2 - 3y^2 = 0$ би следило да је број $\frac{x}{y} = \sqrt{3} \in \mathbb{Q}$ што није тачно), па су и $\frac{x}{x^2 - 3y^2}, \frac{-y}{x^2 - 3y^2} \in \mathbb{Q}$, док из $(x, y) \neq (0, 0)$ следи $(\frac{x}{x^2 - 3y^2}, \frac{-y}{x^2 - 3y^2}) \neq (0, 0)$. Тиме смо показали и да је инверзан елемент $a' \in A$.

Стога је у овом случају структура $(A, \star)$ група.

Напомена. Може се показати (али не треба јер се не тражи у задатку!) да је операција $\star$ и комутативна, па је то и Абелова група.

$$(2) A = \{x + y\sqrt{2} \mid x \in \mathbb{Q}, y \in \mathbb{Q}, x^2 + y^2 \neq 0\}.$$

Аналогно као у делу под (1) добијамо да је операција $\star$ на скупу A затворена (треба проверити и да је $a \star b \neq 0$), асоцијативна, комутативна и има неутралан елемент $e = 1$.

Код тражења инверзног елемента опет добијамо једначину

$$(x + y\sqrt{2}) \cdot (z + t\sqrt{2}) = (z + t\sqrt{2}) \cdot (x + y\sqrt{2}) = 1.$$

2. а) $A(1, 1, 1), B(0, 2, 2), C(1, 3, 0)$

$$\overrightarrow{AB} = (-1, 1, 1), \overrightarrow{AC} = (0, 2, -1) \Rightarrow \vec{n}_\alpha = \overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC} = (-3, -1, -2).$$

$$\alpha: -3(x - 1) - 1(y - 1) - 2(z - 1) = 0, \text{ тј. } \alpha: 3x + y + 2z - 6 = 0.$$

б) $M(7, 3, -2)$

$$n: \frac{x-7}{3} = \frac{y-3}{1} = \frac{z+2}{2} \quad (\text{j-на нормале на } \alpha).$$

Једначина произвољне тачке са нормале n је дата са $M_1(3t + 7, t + 3, 2t - 2)$, за неку вредност параметра $t \in \mathbb{R}$. Даље, како је $n \cap \alpha = \{M_1\}$ имамо $3(3t + 7) + t + 3 + 2(2t - 2) - 6 = 0 \Rightarrow t = -1$, тј. $M_1(-4, 2, -4)$.

Симетрична тачка је $N(-15, 1, -6)$.

3. $h: x \mapsto \cos(1 - \cos x)$

а) $\cos x = 1 - \frac{x^2}{2!} + o(x^2)$, кад $x \rightarrow 0$, па је $1 - \cos x = \frac{x^2}{2} + o(x^2)$, кад $x \rightarrow 0$.

$\cos(1 - \cos x) = 1 - \frac{1}{2!} \frac{x^4}{4} + o(x^4)$, кад $x \rightarrow 0$, па је $M_4(x) = 1 - \frac{1}{2}x^4$.

б) $\ln(1+x^4) = x^4 + o(x^4)$, кад $x \rightarrow 0$, те је тражени лимес:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - h(x)}{\ln(1+x^4)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{x^4}{8} + o(x^4)}{x^4 + o(x^4)} = \frac{1}{8}.$$

4. $f : x \mapsto (x-3)e^{\frac{1}{x-3}}$

1. $D_f = (-\infty, 3) \cup (3, +\infty)$

2. Функција нема нула. Пресек са y -осом је $Y(0, \frac{3}{\sqrt[3]{e}})$.

$$f(x) > 0 \Leftrightarrow x > 3$$

$$f(x) < 0 \Leftrightarrow x < 3$$

3. Функција није ни парна ни непарна, ни периодична

4. $\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = 0$, али $\lim_{x \rightarrow 3^+} f(x) = +\infty \Rightarrow$ права $x = 3$ је вертикална асимптота.

$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty$, $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty \Rightarrow$ функција нема хоризонталних асимптота.

Права $y = x - 2$ је обострана коса асимптота.

5. $f'(x) = \frac{x-4}{x-3} e^{\frac{1}{x-3}}$

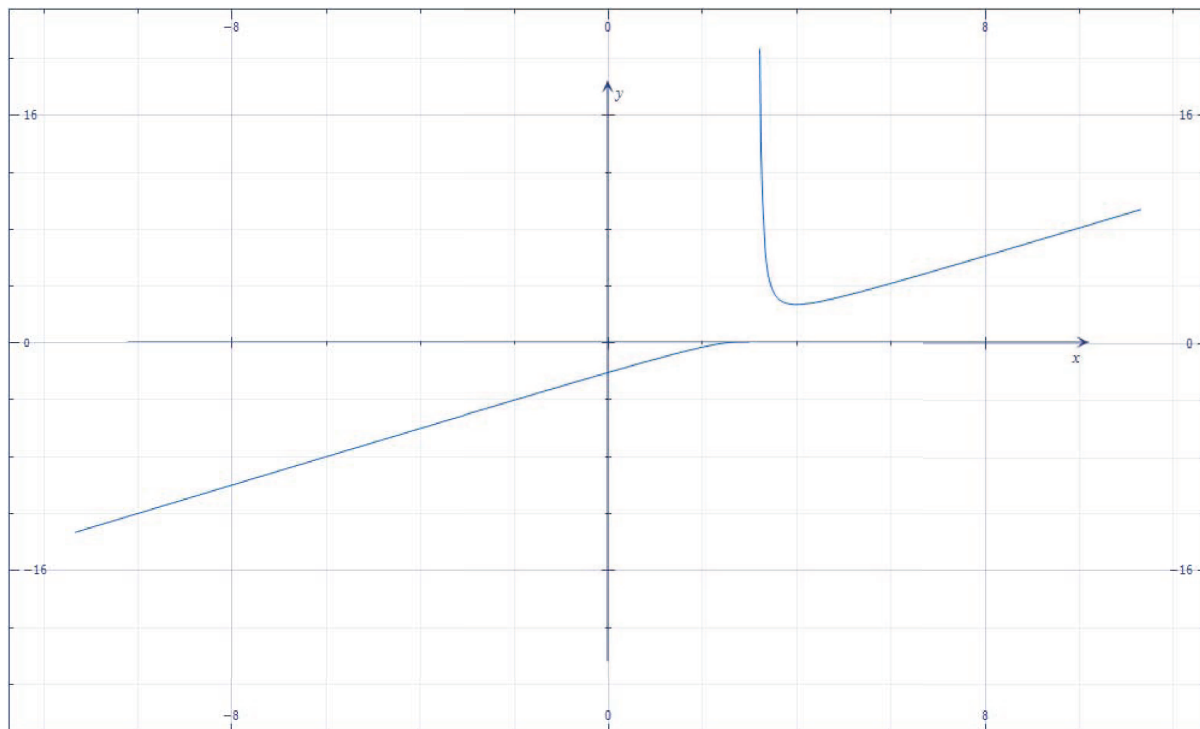
$f'(x) > 0 \Leftrightarrow x \in (-\infty, 3) \cup (4, +\infty)$, те функција $f(x)$ расте на интервалу $(-\infty, 3)$ и на $(4, +\infty)$.

$f'(x) < 0 \Leftrightarrow x \in (3, 4)$, те функција $f(x)$ опада на интервалу $(3, 4)$.

Локални минимум је тачка $M(4, e)$.

6. $f''(x) = \frac{1}{(x-3)^3} e^{\frac{1}{x-3}}$

функција је конвексна на $(3, +\infty)$, конкавна на $(-\infty, 3)$.

Резултати III групе

1.

$$\begin{array}{rcl}
 3x & - & y & - & az & & = & a - 1 \\
 2x & + & y & - & az & - & u & = & 4 \\
 x & + & 3y & - & 2z & - & 2u & = & 7 \\
 \hline
 x & + & 3y & - & 2z & - & 2u & = & 7 \\
 & & -5y & + & (4-a)z & + & 3u & = & -10 \\
 & & -10y & + & (6-a)z & + & 6u & = & a - 22 \\
 \hline
 x & + & 3y & - & 2z & - & 2u & = & 7 \\
 & & -5y & + & (4-a)z & + & 3u & = & -10 \\
 & & & & (a-2)z & & & = & a - 2
 \end{array}$$

1. $a = 2$ има вишеструко решење које зависи од 2 параметра (α и β):

$$(x, y, z, u) \in \left\{ \left(1 + \frac{\beta + 4\alpha}{5}, 2 + \frac{2\alpha + 3\beta}{5}, \alpha, \beta \right), \alpha, \beta \in \mathbb{R} \right\}.$$

2. $a \neq 2$ има вишеструко решење које зависи од 1-ог параметра (α):

$$(x, y, z, u) \in \left\{ \left(\frac{\alpha + 3a + 3}{5}, \frac{14 + 3\alpha - a}{5}, 1, \alpha \right), \alpha \in \mathbb{R} \right\}.$$

2. $p: \frac{x-1}{2} = \frac{y+7}{-1} = \frac{z-5}{1}, q: \begin{cases} x + y + z + 1 = 0 \\ x + 2y + 3z - 2 = 0 \end{cases}$

a)

$$\begin{aligned}
 \vec{v}_q &= (1, 1, 1) \times (1, 2, 3) = (1, -2, 1), \\
 \vec{n}_\alpha &= \vec{v}_p \times \vec{v}_q = (2, -1, 1) \times (1, -2, 1) = (1, -1, -3), \\
 P(1, -7, 5) &\in p, \\
 \alpha: 1 \cdot (x-1) - 1 \cdot (y+7) - 3(z-5) &= 0, \\
 \alpha: x - y - 3z + 7 &= 0.
 \end{aligned}$$

б) $N(1, 0, -1)$

$$\begin{aligned}
 n: \frac{x-1}{1} = \frac{y}{-1} = \frac{z+1}{-3}, \\
 n \cap \alpha &= \{N_1\}, \\
 N_1(t+1, -t, -3t-1), & t \in \mathbb{R} \\
 N_1 \in \alpha \Rightarrow t+1 + t + 9t + 3 + 7 = 0 &\Leftrightarrow t = -1, \\
 N_1(0, 1, 2)
 \end{aligned}$$

3. $a_n = (-1)^n \left(\frac{3n-2}{3n} \right)^{2n} + \frac{n}{\sqrt{n^2+1}} \sin \frac{n\pi}{2}.$

Има 3 тачке нагомилавања: $-e^{-\frac{4}{3}} + 1$ (за $n = 4k + 1$), $e^{-\frac{4}{3}}$ (за $n = 2k$) и $-e^{-\frac{4}{3}} - 1$ (за $n = 4k + 3$).

4. $f: x \mapsto \frac{x^2}{\sqrt[3]{x^3 - 1}}$

1. $D_f = (-\infty, 1) \cup (1, +\infty).$

2. $f(x) = 0 \Rightarrow$ нула је $x = 0$, а и пресек са y -осом је $Y(0, 0).$

$$f(x) > 0 \Rightarrow x > 1$$

$$f(x) < 0 \Rightarrow x < 1.$$

3. Функција није ни парна ни непарна (домен није симетричан у односу на $x = 0$), ни периодична (нуле се не понављају периодично).

$$4. \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x^2}{\sqrt[3]{x^3 - 1}} = -\infty, \quad \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2}{\sqrt[3]{x^3 - 1}} = +\infty$$

Права $x = 1$ је вертикална асимптота.

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{\sqrt[3]{x^3 - 1}} = -\infty, \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{\sqrt[3]{x^3 - 1}} = +\infty$$

Нема хоризонталних асимптота.

$$f(x) = x + \frac{1}{3x^2} + o\left(\frac{1}{x^2}\right) \text{ кад } x \rightarrow \pm\infty.$$

Права $y = x$ је обострана коса асимптота.

$$5. f'(x) = \frac{x(x^3 - 2)}{\sqrt[3]{(x^3 - 1)^4}}$$

$f'(x) > 0 \Leftrightarrow x \in (-\infty, 0) \cup (\sqrt[3]{2}, +\infty)$, те функција $f(x)$ расте на интервалу $(-\infty, 0)$ и на $(\sqrt[3]{2}, +\infty)$.

$f'(x) < 0 \Leftrightarrow x \in (0, 1) \cup (1, \sqrt[3]{2})$, те функција $f(x)$ опада на интервалу $(0, 1)$ и на $(1, \sqrt[3]{2})$.

Локални максимум је тачка $M_1(0, 0)$, а локални минимум је тачка $M_2(\sqrt[3]{2}, \sqrt[3]{4})$.

$$6. f''(x) = \frac{2x^3 + 2}{\sqrt[3]{(x^3 - 1)^7}}$$

Функција је конвексна на $(-\infty, -1)$ и на $(1, +\infty)$, конкавна на $(-1, 1)$.

Превојна тачка је $(-1, -\frac{1}{\sqrt[3]{2}})$.

